

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародного бізнесу та економічної теорії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Тетяна МІРОШНИЧЕНКО

«28» серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕТОДОЛОГІЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифріназва)

спеціальність 292 «Міжнародні економічні відносини»
(шифріназва)

освітня програма «Міжнародний бізнес»
(шифріназва)

вид дисципліни обов'язкова
(обов'язкова/завибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2024 / 2025 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“28” серпня 2024 року, протокол № 19

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

Тимошенко І.В. – д.е.н., професор, професор закладу вищої освіти кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії
Протокол від “26” серпня 2024 року № 24

В. о. завідувача кафедри міжнародного бізнесу та економічної теорії

_____ Руслан ЧЕМЧИКАЛЕНКО
(підпис)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти

_____ Ігор ТИМОШЕНКОВ
(підпис)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
Протокол від “28” серпня 2024 року № 16

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

_____ Олена МИКОЛЕНКО
(підпис)

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі» складено відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародний бізнес» (магістерський рівень) спеціальності 292 – «Міжнародні економічні відносини».

Предметом навчальної дисципліни є цілісна концепція наукового дослідження в міжнародному бізнесі, починаючи від обґрунтування його загальнофілософських основ і закінчуючи визначенням конкретних напрямів, форм і методів збору, аналізу, інтерпретації і презентації наукових результатів.

Структура програми навчальної дисципліни містить три розділи:

Розділ I. Теоретико-методологічні основи наукових досліджень у міжнародному бізнесі.

Розділ II. Планування і організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі.

Розділ III. Проведення досліджень міжнародного бізнесу та презентація їх результатів.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Мета навчальної дисципліни «Методологія та організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі» полягає у формуванні в студентів поглиблених теоретичних уявлень про головні проблеми і перспективні напрями розвитку міжнародного бізнесу в умовах глобалізації, й на цій основі – практичних навичок і умінь вирішення професійних завдань управлінської діяльності у сфері міжнародних економічних відносин й впровадження інноваційних форм і методів ведення міжнародного бізнесу, спрямованих на зміцнення конкурентоспроможності українських фірм на міжнародних ринках, на рівні, який відповідав би вимогам підготовки магістрів економіки.

Дисципліна знайомить студентів із філософськими основами науки, сутністю та принципами наукового дослідження, специфікою дослідження в міжнародному бізнесі, підходами до планування та проведення досліджень, методами збору, обробки та аналізу даних, формами представлення результатів. У курсі наголошується на важливості дотримання принципів академічної доброчесності в науковій діяльності. Кінцева мета курсу – допомогти студентам розвинути здатність самостійно виконати незалежний дослідницький проект в міжнародному бізнесі і ефективно презентувати його результати.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни

Завдання курсу полягають у тому, щоб допомогти студентам розвинути вміння планувати й проводити дослідницький проект в міжнародному бізнесі, презентувати його результати; прищепити студентам цінності та принципи академічної доброчесності; ознайомити з методами якісного та кількісного збору

даних, що використовуються в дослідженнях міжнародного бізнесу; озброїти їх методами кількісного аналізу даних.

Курс покликаний сформулювати та розвинути у здобувачів програмні компетентності, необхідні для виявлення та розв'язання складних задач і проблем, генерування нових ідей у сфері міжнародних економічних відносин, проведення досліджень та впровадження інновацій в умовах глобалізації й посилення невизначеності бізнес – середовища.

Курс передбачає формування наступних загальних компетентностей:

ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями

ЗК 3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 5. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

фахових компетентностей:

ФК1. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо налагодження міжнародних економічних відносин на всіх рівнях їх реалізації.

ФК2 Здатність розробляти та аналізувати моделі розвитку національних економік і визначати їхню роль у сучасній світогосподарській системі.

ФК3. Здатність визначати й оцінювати прояви економічного глобалізму, виклики та дисбаланси глобального розвитку та їх вплив на міжнародні економічні відносини.

ФК4. Здатність оцінювати масштаби діяльності глобальних фірм та їхні позиції на світових ринках.

ФК5. Здатність застосовувати кумулятивні знання, науково-технологічні досягнення, інформаційні технології для осягнення сутності феномену нової економіки, виявлення закономірностей та тенденцій новітнього розвитку світового господарства.

ФК6. Здатність застосовувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин і аналізі їхнього впливу на економічний розвиток країн.

ФК7. Здатність аналізувати й оцінювати геоекономічні стратегії країн з позиції національних економічних інтересів.

ФК8. Здатність прогнозувати тенденції розвитку міжнародних ринків з урахуванням кон'юнктурних змін.

ФК10. Знання та розуміння норм міжнародного економічного права.

ФК11. Здатність розуміти специфіку та форми ведення міжнародного бізнесу в умовах економічної інтеграції.

ФК13. Здатність аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).

ФК 14. Здатність до стратегічного управління транснаціональною корпорацією.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Нормативна	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	1-й
Семестр	
2-й	2-й
Лекції	
24 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	
12 год. семінарські	год.
Лабораторні заняття	
год.	год.
Самостійна робота	
84 год.	110 год.
Індивідуальні завдання	
не передбачені	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньої програми магістри повинні досягти таких результатів навчання:

ПРН1. Мати необхідні для професійної діяльності знання та навички з ділових комунікацій у сфері міжнародних економічних відносин, а також ефективно спілкуватися на професійному та соціальному рівнях, включаючи усну та письмову комунікацію іноземною мовою/іноземними мовами.

ПРН2 Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевірених фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій.

ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.

ПРН6. Аналізувати нормативно-правові документи, оцінювати аналітичні звіти, грамотно використовувати нормативно- розпорядчі документи та довідкові матеріали, вести прикладні аналітичні розробки, професійно готувати аналітичні матеріали.

ПРН7. Досліджувати й аналізувати моделі розвитку національних економік та обґрунтовувати заходи досягнення їх стратегічних цілей в умовах трансформації світогосподарських відносин.

ПРН8. Розробляти і досліджувати адаптивні моделі вирівнювання дисбалансів та нівелювання загроз глобального розвитку, пропонувати варіанти вирішення проблем за результатами дослідження.

ПРН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.

ПРН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.

ПРН13. Ідентифікувати зміни кон'юнктури ринків під дією невизначених факторів, здійснювати їх компаративний аналіз, критично оцінювати наслідки продукованих ідей та прийнятих рішень з метою прогнозування тенденції розвитку глобальних ринків.

ПРН 16. Демонструвати знання міжнародного економічного права та здійснювати міжнародний бізнес на його основі.

ПРН 17. Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.

ПРН 18. Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).

ПРН 19. Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Тема 1. Філософія та методологія науки.

Сутність поняття «наука». Наука та її роль у сучасному суспільстві. Процес розвитку науки. Парадигми дослідження. Логіка наукового методу. Науковий метод і його основні етапи. Критерії наукового пізнання. Форми наукового пізнання. Емпіричне і теоретичне знання і зв'язок між ними. Методи емпіричного і теоретичного пізнання. Емпіричні методи дослідження. Теоретичні методи дослідження. Види наукових досліджень.

Тема 2. Методологічні основи дослідження міжнародного бізнесу.

Класифікація наук. Критерії класифікації наук. Природничі проти соціальних наук. Специфіка пізнання в соціальних науках. Основні проблеми досліджень у суспільствознавстві порівняно з природничими. Методи дослідження, що використовуються в соціальних науках. Об'єкт і предмет економічної науки. Позитивна і нормативна економіка. Теоретичне і емпіричне пізнання в економічній науці. Дослідження об'єкта в рамках різних теоретичних концепцій. Специфіка реалізації методологічних засад науки у дослідженнях міжнародного бізнесу.

Розділ II. ПЛАНУВАННЯ І ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Тема 3. Сутність та завдання наукових досліджень міжнародного бізнесу в умовах глобалізації.

Поняття наукового дослідження міжнародного бізнесу. Суб'єкт, об'єкт і предмет дослідження. Види наукових досліджень міжнародного бізнесу. Міжнародний досвід і сучасні тенденції розвитку наукових досліджень міжнародного бізнесу. Специфіка і обмеження ефективних наукових досліджень міжнародного бізнесу в Україні. Поняття наукового дослідження.

Тема 4. Зміст і головні етапи наукового дослідження міжнародного бізнесу.

Основні етапи планування та проведення досліджень. Етапи процесу планування та виконання дослідницького проекту. Проблема дослідження. Мета дослідження. Питання дослідження. Вибір проблеми і формулювання теми дослідження. Гіпотеза дослідження. Об'єкт і предмет дослідження. Огляд наявної літератури з теми дослідження. Постановка цілі і завдань дослідження. Вибір методів дослідження. Вибір або створення моделі і робота з моделлю. Збір та обробка даних. Інтерпретація даних. Наукова новизна результатів. Презентація результатів дослідження. Впровадження результатів дослідження. Науковий стиль викладання. Академічний стиль письма.

Тема 5. Етика наукових досліджень міжнародного бізнесу.

Наукова етика. Причини виникнення етичних проблем у науковій діяльності. Основні принципи та поняття наукової етики. Етичні принципи наукової діяльності. Особливості етичних проблем у соціальних науках. Спеціальні етичні проблеми в суспільствознавстві. Фундаментальні принципи наукової діяльності. Чесність. Ретельність і скрупульозність. Інтелектуальна свобода. Відкритість. Визнання заслуг і авторства інших учених. Відповідальність перед суспільством. Порушення в науці. Плагіат і рекомендації щодо етичного написання. Належне посилання та цитування джерел.

Розділ III. ПРОВЕДЕННЯ ДОСЛІДЖЕНЬ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТА ПРЕЗЕНТАЦІЯ ЇХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Тема 6. Соціальна інформація і методи її одержання у міжнародному бізнесі.

Типи даних, які використовуються в соціальних науках. Типи даних, що використовуються в процесі дослідження. Первинні та вторинні дані. Кількісні та якісні дані. Методи збору даних у суспільствознавстві. Методи збору якісних даних. Техніки збору якісних даних: глибинні інтерв'ю, фокус-групи. Пошукові дослідження. Методи збору кількісних даних: спостереження, опитування та експерименти. Наукові спостереження та їх види. Опитування як метод збору

даних. Помилки при проведенні опитувань. Експерименти і помилки при їх проведенні.

Тема 7. Зміст і особливості виміру соціальних явищ і процесів у міжнародному бізнесі.

Вимірювання в суспільствознавстві. Основні вимоги до системи вимірювань у соціальних дослідженнях. Критерії оцінки системи вимірювання. Різновиди шкал, що використовуються в соціальних дослідженнях. Типи шкал, що використовуються для вимірювань у соціальних науках, і види математичної обробки, які вони дозволяють. Анкети як інструменти збору даних. Рекомендації щодо складання анкет для проведення опитувань.

Тема 8. Вибіркові дослідження соціальних явищ і процесів у міжнародному бізнесі.

Поняття вибірки. Процедура складання вибірки. Дизайн вибірки та процедури відбору. Процедура відбору проб. Випадкові методи складання вибірки. Невипадкові методи складання вибірки. Методи ймовірнісної вибірки. Методи неімовірнісної вибірки. Основні статистичні величини, що визначаються в процесі дослідження. Поняття розподілу вибірових середніх. Випадкова похибка вибірки. Довірчий інтервал і процедура його розрахунку. Визначення обсягу вибірки. Оцінка довірчого інтервалу і розміру вибірки при вивченні відсоткових співвідношень.

Тема 9. Аналіз даних.

Загальна процедура перевірки статистичної значущості відмінностей. Помилки I та II типу. Методи перевірки статистичної значущості.

Тема 10. Перший етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: попередня оцінка і первинна обробка даних.

Редагування та кодування даних. Зміст редагування. Перевірка правильності включення об'єктів у вибірку; ступеня заповнення анкет; правильності заповнення анкет; розбірливості записів; зрозумілості відповідей респондентів (можливості їхньої подальшої інтерпретації); наявності протиріч у відповідях респондентів. Табуляція даних. Уніваріантна, біваріантна, мультиваріантна табуляція даних.

Тема 11. Другий етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: тестування статистичної значущості даних.

Загальна процедура тестування статистичної значущості результатів дослідження. Помилки першого і другого роду. Методи тестування статистичної значущості. Z-і t-розподіли. Метод Хі-квадратів. Дисперсійний аналіз.

Тема 12. Третій етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: встановлення причинно-наслідкових зв'язків змінних (кореляційний аналіз, регресійний аналіз, кластерний аналіз).

Кореляційний аналіз. Коваріація. Коефіцієнт кореляції. Діаграма розсіювання. Регресійний аналіз. Кореляційно-регресійний аналіз. Апроксимація. Парна лінійна регресія. Коефіцієнти регресії. Метод найменших квадратів. Кластерний аналіз.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб.	інд.	с. р.	л		п	лаб.	інд.	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ I. Теоретико-методологічні основи наукових досліджень у міжнародному бізнесі												
Тема 1. Філософія та методологія науки.	13	2	1			10	9	2				7
Тема 2. Методологічні основи дослідження міжнародного бізнесу.	9	2	1			6	6					6
Разом за розділом 1	22	4	2			16	15	2				13
Розділ II. Планування і організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі												
Тема 3. Сутність та завдання наукових досліджень міжнародного бізнесу в умовах глобалізації	9	2	1			6	7					7
Тема 4. Зміст і головні етапи наукового дослідження міжнародного бізнесу.	5	2	1			2	9					9
Тема 5. Етика наукових досліджень міжнародного бізнесу.	11	2	1			8	9					9
Разом за розділом 2	25	6	3			16	25					25
Розділ III. Проведення досліджень міжнародного бізнесу та презентація їх результатів												
Тема 6. Соціальна інформація і методи її одержання у міжнародному бізнесі.	9	2	1			6	11	2				9
Тема 7. Зміст і особливості виміру соціальних явищ і процесів у міжнародному бізнесі.	11	2	1			8	9					9
Тема 8. Вибіркові дослідження соціальних явищ і процесів у міжнародному бізнесі	9	2	1			6	11	2				9
Тема 9. Аналіз даних	11	2	1			8	9					9

Тема 10. Перший етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: попередня оцінка і первинна обробка даних	11	2	1			8	11	2				9
Тема 11. Другий етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: тестування статистичної значущості даних	13	2	1			10	9					9
Тема 12. Третій етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: встановлення причинно-наслідкових зв'язків змінних (кореляційний аналіз, регресійний аналіз, кластерний аналіз)	9	2	1			6	10	2				8
Разом за розділом 3	73	14	7			52	70	8				62
УСЬОГО	120	24	12			84	110	10				100

4. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ, СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Процес наукового дослідження: планування, проведення, представлення результатів	2
2	Етика наукових досліджень міжнародного бізнесу	2
3	Методи збору даних у міжнародному бізнесі.	2
4	Перший етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: попередня оцінка і первинна обробка даних	2
5	Другий етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: тестування статистичної значущості даних	2
6	Третій етап статистичного аналізу результатів дослідження міжнародного бізнесу: встановлення причинно-наслідкових зв'язків змінних (кореляційний аналіз, регресійний аналіз, кластерний аналіз)	2
	Разом	12

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва завдання для самостійної роботи	Кількість годин денна	Кількість годин заочна	Форма контролю
1	Збір первинних і вторинних даних у міжнародному бізнесі.	5	7	Дистанційна. Moodle
2	Спостереження: види, переваги, обмеження.	5	7	Дистанційна. Moodle
3	Опитування: класифікація, переваги, обмеження, джерела помилок.	5	7	Дистанційна. Moodle
4	Експерименти: схеми, джерела помилок, внутрішня та зовнішня валідність.	5	7	Дистанційна. Moodle
5	Контрольний тест за Розділом 1	4	7	Дистанційна. Moodle
6	Види шкал, що використовуються для вимірювань у міжнародному бізнесі (номінальна, порядкова, інтервальна, відношення).	5	7	Дистанційна. Moodle
7	Міри центральної тенденції для даних, виміряних за допомогою різних типів шкал	5	7	Дистанційна. Moodle
8	Оформлення, розробка і оцінка анкети.	5	7	Дистанційна. Moodle
9	Імовірнісні і неімовірнісні вибірки	5	7	Дистанційна. Moodle
10	Оцінка обсягу вибірки	5	7	Дистанційна. Moodle
11	Контрольний тест за Розділом 2	5	8	Дистанційна. Moodle
12	Процедура тестування статистичної значущості результатів дослідження.	5	8	Дистанційна. Moodle
13	Z-і t-розподіли. Метод Хі-квадратів. Дисперсійний аналіз.	5	8	Дистанційна. Moodle
14	Кореляційно-регресійний аналіз даних за допомогою електронних таблиць Excel.	5	8	Дистанційна. Moodle
15	Контрольний тест за Розділом 3	5	8	Дистанційна. Moodle
	Разом	84	110	

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Контрольна робота не передбачена

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента.

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання віддзеркалює табл. 7.1.

Таблиця 7.1

Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною «Методологія та організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі»

Результати навчання	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
<i>ПРН2. Креативно мислити, проявляти гнучкість у прийнятті рішень на основі логічних аргументів та перевіренних фактів в умовах обмеженого часу і ресурсів на засадах використання різних діагностичних методологій провідних міжнародних організацій</i>	Лекція; критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за результатами виконання індивідуальних / проєктних завдань, застосування ресурсів неформальної освіти	Онлайн-тестування, оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях
<i>ПРН3. Систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації, Використовуючи ефективні підходи та технології, спеціалізоване програмне забезпечення з метою розв'язання складних задач практичних проблем з урахуванням кроскультурних</i>	Лекція, вирішення учбових ситуацій - кейсів, виконання в командах проблемно-орієнтованого завдання, презентація результатів, тренінги	Оцінювання рішень учбових ситуацій - кейсів, презентацій, усних відповідей на семінарських заняттях, тестування

<i>особливостей суб'єктів міжнародних економічних відносин.</i>		
<i>ПРН4. Приймати обґрунтовані рішення з проблем міжнародних економічних відносин за невизначених умов і вимог.</i>	Лекція, проєктно-орієнтоване завдання, робота в командах, тренінгова симуляція	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, виконання творчих завдань
<i>ПРН5. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів.</i>	Лекція; критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за результатами виконання індивідуальних / проєктних завдань	Онлайн-тестування, оцінювання усних відповідей на практичних заняттях
<i>ПРН9. Здійснювати моніторинг, аналіз, оцінку діяльності глобальних фірм (корпорацій, стратегічних альянсів, консорціумів, синдикатів, трастів тощо) з метою ідентифікації їхніх конкурентних позицій та переваг на світових ринках.</i>	Лекція; критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за результатами виконання індивідуальних / проєктних завдань, застосування ресурсів неформальної освіти	Онлайн-тестування, оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, екзамен
<i>ПРН11. Розуміти сутність соціального виміру глобального економічного розвитку та імплементувати принципи соціальної відповідальності в діяльності суб'єктів міжнародних економічних відносин.</i>	Лекція, вирішення учбових ситуацій - кейсів, виконання в командах проблемно-орієнтованого завдання, презентація результатів	Оцінювання рішень учбових ситуацій - кейсів, презентацій, усних відповідей на практичних заняттях, екзамен
<i>ПРН12. Визначати геоекономічні стратегії країн та їхні регіональні економічні пріоритети з урахуванням національних економічних інтересів і безпекової компоненти</i>	Лекція; критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за результатами виконання індивідуальних /	Онлайн-тестування, оцінювання усних відповідей на семінарських заняттях

<i>міжнародних економічних відносин у контексті глобальних проблем людства й асиметричності розподілу світових ресурсів.</i>	проектних завдань, застосування ресурсів в неформальній освіті	
<i>ПРН 17. Здійснювати аналіз міжнародного бізнесу, що реалізується в умовах економічної інтеграції.</i>	Лекція, вирішення учбових ситуацій - кейсів, виконання в командах проблемно-орієнтованого завдання, презентація результатів	Оцінювання рішень учбових ситуацій - кейсів, презентацій, усних відповідей на практичних заняттях, екзамен
<i>ПРН 18. Аналізувати та вирішувати актуальні проблеми міжнародного бізнесу (фінансові, організаційні, маркетингові, безпекові, інноваційні).</i>	Лекція, вирішення учбових ситуацій - кейсів, виконання в командах проблемно-орієнтованого завдання, презентація результатів	Оцінювання рішень учбових ситуацій - кейсів, презентацій, усних відповідей на практичних заняттях, екзамен
<i>ПРН 19. Розробляти стратегії транснаціональної корпорації.</i>	Лекція; критичний аналіз інформації, підготовка презентацій за результатами виконання індивідуальних / проектних завдань, застосування ресурсів неформальної освіти	Онлайн-тестування, оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, екзамен

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Контроль знань здійснюється через перевірку завдань у LMS-системі Moodle: аналіз ситуацій – кейсів (assignments), опитування щодо оцінки засвоєння лекційних матеріалів (quizzes), проведення письмового підсумкового заліку.

Оцінювання успішності студентів здійснюється відповідно бальної національної шкали оцінювання.

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Тема	Кількість балів
T1	5
T2	5
T3	5
T4	5
T5	5
T6	5
T7	5
T8	5
T9	5
T10	5
T11	5
T12	5
Залік	40
Разом	100

Шкала оцінювання

Сума балів	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	зараховано
70-89	добре	
50-69	задовільно	
1-49	незадовільно	не зараховано

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Тимошенко І. В. Методологія наукових досліджень: навч. посібник / І. В. Тимошенко, О. М. Нащекіна. Х.: НТУ "ХПІ", 2011. 304 с.
2. Тимошенко І. В. Практикум з маркетингу: навч. посібник / І. В. Тимошенко; рекомендовано МОН України як навч. посібник для студ. вищ. навч. закладів. Х., 2004. 213 с.
3. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Міжнародні порівняльні дослідження у дзеркалі риторичної концепції методу економічної науки. *Економічна теорія та право*: зб. наук. пр. / редкол.: А. П. Гетьман та ін. Харків: Право, 2018. № 4 (35). С. 11–31.

4. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Рейтинги університетів та проблема інформаційної асиметрії в умовах глобалізації. *Європейський вектор економічного розвитку*. 2012. № 2. С. 329–334.

5. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Статистика та риторика порівняльних досліджень соціально-економічного розвитку країн світу. *Сучасні перетворення міжнародного бізнесу*: матеріали другої всеукр. наук.-практ. конф. (Харків, 16 квіт. 2019 р.). Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. С. 166 – 170.

6. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Економічна наука: зміст і методи економічного аналізу. *Економічна теорія*: навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сідорова, проф. Є. М. Воробйова. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. С.12–63.

7. Тимошенко І. В., Нащекіна О. М. Оцінка тісноти факторів відтворення життєдіяльності у міжнародних порівняльних дослідженнях. *Сучасні перетворення міжнародного бізнесу*. Матеріали VI Всеукраїнської науково-практичної конференції (25 квітня 2023 року, м. Харків) / За заг. ред. Архієреєва С.І., Дерід І.О. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2023. – С.69-72.

8. Тимошенко І. В., Сідоров В. І., Нащекіна О. М. Основи наукових досліджень: методологія і практика: навч. посіб. / за заг. ред. І. В. Тимошенко. Харків: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 252 с.

9. Timoshenko I. V., Nashchekina O. N., Shkodina I. V. Economic indicators as instruments of the rhetoric of science. *Економічна теорія та право*: зб. наук. пр. / редкол.: А. П. Гетьман та ін. Харків: Право, 2019. № 1 (36). С. 42–56.

Допоміжна література

10. Aliotta M. *Mastering academic writing in the sciences: a step-by-step guide*. Boca Raton, FL: CRC Press, Taylor & Francis Group, 2019. 178 p.

11. Bell J., Waters S. *Doing Your Research Project: A Guide for First-Time Researchers*, 6th Edition. N.Y.: Mac Graw Hill Education, 2014. 267 p.

12. Creswell J. W. *Research Design: Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches*, 4th Edition. Newbury Park, CA: SAGE Publications, Inc. 2014. 273 p.

13. Galvan J. L. *Writing Literature Reviews A Guide for Students of the Social and Behavioral Sciences*. 6th Edition. L., etc.: Routledge, Taylor & Francis Group, 2017. 181 p.

14. Iacobucci D., Churchill G. A. *Marketing Research: Methodological Foundations*, 12th Edition. Nashville, TN: Earlie Lite Books, Inc., 2018. 544 p.

15. Michael J Crotty. *The Foundations of Social Research*. Newbury Park, CA: SAGE Publications, Inc., 2015. 256 p.

16. Pruzan P. *Research Methodology: The Aims, Practices and Ethics of Science*. Berlin, etc.: Springer, 2016. 326 p.

17. Sekaran U. and Bougie R. *Research Methods for Business: A Skill-Building Approach*, 7th Edition. L., etc.: Wiley & Sons, West Sussex, 2016. 420 p.

18. Sharan B. Merriam. *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation*, 4th Edition. N.Y.: John Wiley & Sons, 2015. 368 p.

19. Walliman N. Research Methods: the Basics. 3rd Edition. Milton Park, Abingdon: Routledge, 2021. 540 p.

20. Zikmund W.G., Babin B.J., Carr J. C., Griffin M. Business Research Methods, 8th Edition. Cincinnati, OH: South-Western College Pub, 2009. 668 p.

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Офіційна статистика (галузева, державна, міжнародна)

21. Державна фіскальна служба України: <http://sfs.gov.ua/>

22. Державний комітет статистики України: <http://www.ukrstat.gov.ua/>

23. Міністерство освіти і науки України: <http://mon.gov.ua/>

24. CIA The World Factbook: <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/>

25. International Statistical Institute: <http://www.isi-web.org/>

26. The World Bank: <http://www.worldbank.org/>

27. UN Statistics Division: <http://unstats.un.org/unsd/default.htm>

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

– дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;

– дистанційно на платформах Moodle) та Zoom в певному відсотку можуть проводитися практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи, можливе написання контрольної роботи, передбаченої навчальним планом;

– аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться практичні та семінарські заняття у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою директором інституту) скласти залік дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі «Методологія та організація наукових досліджень в міжнародному бізнесі».